

Typ wniosku
Wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK
Nazwa kwalifikacji
Prowadzenie zajęć edukacyjnych w bliskości z naturą
Skrót nazwy
<i>Pole nieobowiązkowe.</i>
-
Rodzaj kwalifikacji
<i>Wskazanie, czy kwalifikacja jest: kwalifikacją pełną, czy kwalifikacją częściową.</i>
Kwalifikacja częściowa
Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji
<i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 4). Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.</i>
5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji
Krótką charakterystyką kwalifikacji oraz orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji <i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. d). Wybrane informacje o kwalifikacji skierowane do osób zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji oraz do pracodawców, które pozwolą im szybko ocenić, czy dana kwalifikacja jest właśnie tą, której poszukują.</i> <i>Krótką charakterystyką może odpowiadać na pytanie: „Jakie działania lub zadania jest w stanie podejmować osoba posiadająca daną kwalifikację?”.</i>

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do:

- doboru, aranżowania i przygotowania otwartej przestrzeni (np. park, las, łąka, każdy dostępny teren niezabudowany), w której pracuje z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi;
- wprowadzania i przestrzegania zasad leśnej edukacji w grupie dzieci, młodzieży i dorosłych, do których należą m.in. podążanie za zmiennością fenologiczną, bycie w terenie niezależnie od pogody z dużą częstotliwością (min. 30% czasu zajęć), uruchamianie, rozbudzanie i nauka zaspokajania naturalnej ciekawości człowieka (w tym zasad związanych z bezpiecznym posługiwaniem się narzędziami oraz sprzętem turystycznym i przyrządami badawczymi);
- stwarzania warunków do samodzielnej i spontanicznej pracy dzieci, młodzieży i dorosłych w przygotowanym otoczeniu w otwartej przestrzeni, która polega na obserwowaniu, doświadczaniu i badaniu otaczającego środowiska, co pozwala lepiej poznać rzeczywistość biologiczną, fizyczną, geograficzną otoczenia, oraz animowania zajęć z wykorzystaniem potencjału środowiska naturalnego;
- stwarzania sytuacji edukacyjnych w otwartej przestrzeni do rozwijania umiejętności współpracy korzystając m.in. z metody projektu oraz pedagogiki przygody

Kwalifikacja może być przydatna wszystkim, którzy prowadzą lub chcą prowadzić zajęcia z dziećmi, młodzieżą lub dorosłymi z wykorzystaniem środowiska naturalnego, w tym osobom zatrudnionym w przedszkolach, szkołach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowych, klubach dziecięcych i innych miejscach wspierających edukację i wychowanie. Kwalifikacja może być doskonałym sposobem na podniesienie posiadanych już kwalifikacji pedagogicznych i stać się dobrą ścieżką do rozwijania awansu zawodowego nauczycieli

Orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie kwalifikacji: 1000 zł.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. c). Przeciętą liczbą godzin, które trzeba poświęcić na osiągnięcie efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji oraz na ich walidację (1 godzina = 60 minut).

W pierwszej kolejności warto ustalić orientacyjny nakład pracy dla poszczególnych zestawów efektów uczenia się. Orientacyjny nakład pracy dla kwalifikacji odpowiada sumie nakładu pracy potrzebnego do uzyskania wyodrębnionych w niej zestawów efektów uczenia się.

200 godzin.

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. f). Informacja na temat grup osób, które mogą być szczególnie zainteresowane uzyskaniem danej kwalifikacji, np. osoby zarządzające nieruchomościami, specjaliści z zakresu telekomunikacji, kobiety powracające na rynek pracy.

Uzyskaniem kwalifikacji mogą być zainteresowani wszyscy, którzy prowadzą lub chcą prowadzić zajęcia z dziećmi lub dorosłymi z wykorzystaniem środowiska naturalnego, w szczególności:

- nauczyciele wszystkich poziomów nauczania, chcący wzbogacić swój zasób metod wykorzystywanych w pracy z dziećmi i młodzieżą o metody związane z wykorzystaniem terenu otwartego;
- psychologowie, terapeuci, socjoterapeuci, terapeuci integracji sensorycznej, prowadzący programy TUS;
- bibliotekarki i bibliotekarze;
- pedagodzy i pedagodzy specjaliści;
- wolontariusze, harcerze, freelancerzy oraz osoby, które pracują w świetlicach środowiskowych, klubach dziecięcych, innych miejscach organizowanych np. przez fundacje i stowarzyszenia wspierające edukację i wychowanie;
- animatorzy zajęć dla osób dorosłych;
- leśnicy, przewodnicy terenowi, edukatorzy z parków narodowych, krajobrazowych i innych centrów edukacyjnych.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Pole nieobowiązkowe. Kwalifikacje pełne i częściowe, które musi posiadać osoba ubiegająca się o kwalifikację, by przystąpić do procesu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji.

Posiadanie tytułu zawodowego licencjata lub równorzędnego.

Posiadanie przygotowania pedagogicznego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz. U. z 2020 r. poz. 1289).

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2) lit. g). Określenie (w razie potrzeby) warunków, które musi spełniać osoba, aby przystąpić do walidacji i móc uzyskać kwalifikację (np. wymagany poziom wykształcenia).

Podczas określania tych warunków warto mieć na uwadze, że nie są one tożsame z warunkami zatrudnienia (np. ważnymi badaniami lekarskimi). Doświadczenie zawodowe powinno być wskazywane jako warunek jedynie w uzasadnionych przypadkach – kompetencje wynikające z praktyki zawodowej powinny być odzwierciedlone przede wszystkim w efektach uczenia się wymaganych dla kwalifikacji.

Wskazane warunki przystąpienia do walidacji powinny być możliwe do zweryfikowania.

Poza wskazanymi wyżej kwalifikacjami osoba przystępująca do walidacji powinna mieć dokument wystawiony nie wcześniej niż rok przed przystąpieniem do walidacji, poświadczający ukończenie kursu w

zakresie udzielania pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin, obejmującego następujące zagadnienia:

- ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku;
- ocena stanu poszkodowanego;
- kontrola czynności życiowych;
- postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym;
- podstawowe czynności podtrzymywania życia;
- postępowanie w przypadku zachorowań i stanów nagłych, bólu w klatce piersiowej, drgawek;
- postępowanie w przypadku krwotoków, poważnych ran i oparzeń;
- postępowanie w przypadku urazów kostno-stawowych oraz urazów głowy i kręgosłupa.

lub kwalifikacje wymagane dla lekarza systemu, pielęgniarki systemu lub ratownika medycznego, o których mowa w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1720, 1733, 2705 i 2770).

Osoba przystępująca do walidacji powinna przedstawić oświadczenie, że nie była karana za przestępstwo popełnione umyślnie oraz że nie jest prowadzone przeciwko niej postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2) lit. i). Wykazanie, że kwalifikacja odpowiada na aktualne oraz przewidywane potrzeby społeczne i gospodarcze (regionalne, krajowe, europejskie).

Możliwe jest odwołanie się do opinii organizacji gospodarczych, trendów na rynku pracy, prognoz dotyczących rozwoju technologii, a także strategii rozwoju kraju lub regionu.

Nurt edukacji leśnej zakłada wychowanie i kształcenie postaw charakteryzujących się potrzebą kontaktu z naturą i przebywania w otwartej przestrzeni. Wg jej założeń jest to nieodzowny element pełnego, wszechstronnego i fundamentalnego rozwoju człowieka. Rosnąca popularność leśnej edukacji powoduje potrzebę wyróżnienia osób, które są dobrze przygotowane do bezpiecznej pracy tą metodą. Wprowadzenie do ZSK kwalifikacji **Prowadzenie zajęć edukacyjnych w bliskości z naturą** wpłynie na większą rozpoznawalność osób, które potrafią i chcą pracować z dziećmi wykorzystując tę metodę. Kwalifikacja ta będzie miała dla zainteresowanych środowisk znaczenie jako wiarygodna referencja.

Leśna edukacja rozwija się na świecie od ponad 50 lat m.in. w krajach skandynawskich, Kanadzie, Niemczech, Japonii. W ostatnich latach w Polsce można zauważyć duży wzrost jej popularności. Rozwija się na różnych poziomach, głównie przedszkolnym - otwierane są kolejne leśne przedszkola oraz pierwsze leśne szkoły. Powstał Polski Instytut Przedszkoli Leśnych, który opracował koncepcję pedagogiczną dla powstających leśnych przedszkoli w Polsce zgodną z podstawą programową MEN. Organizowany jest zlot przedszkoli leśnych oraz konferencje i seminaria zrzeszające osoby wprowadzające takie rozwiązania w swojej codziennej pracy nauczyciela, dyrektora czy rodzica - odpowiedzialnego za rozwój dzieci. Pedagogika Lasu - to także pojęcie, które pojawiło się w gronie naukowców z UKSW w Warszawie. W 2021 roku "otwarto" pierwsze, ogólnopolskie, interdyscyplinarne seminarium o takiej nazwie skupiające akademików i praktyków. Rozwijany jest portal społecznościowy pod taką samą nazwą, a także w przygotowaniu jest kolejny numer Forum Pedagogicznego - naukowego czasopisma - poświęcone temu właśnie zagadnieniu.

W niemieckiej literaturze przedmiotu często się mówi o pedagogice leśnej. Pozycje takie jak Naturraum Padagogik in theorie und praxis (Anke Wolfram 2018) mówią o pedagogice przestrzeni przyrodniczej, w której fundamentem jest posługiwanie się lasem i szerzej - przyrodą - jako miejscem uczenia (się). Ta przestrzeń staje się otoczeniem, w którym uruchamiają się holistyczne procesy edukacyjne. W podejściu tym są jasno określone sposoby/metody towarzyszenia dziecku, młodzieży, dorosłemu w procesie rozwojowym. To właśnie jest rolą pedagoga. Zgodnie z grecką etymologią pedagog to ten, kto prowadzi dziecko do szkoły. (Za prof. T. Sławkiem, 2022). W tym przypadku "szkołą" staje się przestrzeń przyrodnicza

i doskonale uzupełnia to, co dzieje się w przestrzeni współczesnej szkoły. Stała i częsta praca w przyrodzie (kluczowe założenie leśnej pedagogiki) wspaniale sprzyja rozwojowi kolejnych, fundamentalnych umiejętności adekwatnych do wieku dziecka i młodego człowieka, dzięki którym budują oni samodzielność, poczucie sprawstwa przechodzące w partycypację w całym procesie rozwoju.

Natomiast w literaturze norweskiej można znaleźć sześć stopni pedagogicznej dojrzałości środowiskowej (Bjorn Helge Bjornstad. Forestry Extension Institute, 2014). Ich zrozumienie, a następnie zapewnienie właściwego otoczenia oraz stwarzanie odpowiednich sytuacji edukacyjnych to fundament rozwoju społeczeństwa odpowiedzialnego za przyszłość.

Coraz więcej badań wskazuje na kluczową rolę kontaktu dzieci z otaczającą przyrodą w całym procesie ich rozwoju. Bogactwo świata przyrody, przejawiające się różnorodnością barw, kształtów, zapachów, dźwięków, wielością perspektyw, mikro i makro skalą, rozbudza ciekawość i zainteresowania dziecka, uczy je zadawania pytań i prowadzi do znalezienia odpowiedzi. Kształtuje umiejętność tworzenia koncepcji, wpływa na system wartości, a przede wszystkim rozwija otwartość i sympatię wobec świata przyrody, co jest niezwykle ważne w budowaniu poczucia odpowiedzialności za jej kondycję w przyszłości. Istnieje duże prawdopodobieństwo, o którym pisał Louv w swojej książce „Ostatnie dziecko lasu”, że brak wystarczającej więzi z przyrodą w dzieciństwie będzie przejawiał się obojętnością na jej stan w dorosłości (Louv R. 2008). Metoda leśnej edukacji zdecydowanie sprzyja poznawaniu przyrody i nawiązaniu tak kluczowych więzi między człowiekiem a otaczającym światem. Sprawy te zaczynają obecnie nabierać nowego znaczenia, o czym donoszą coraz liczniejsze publikacje. Od 2008 roku większość ludzi mieszka w miastach, gdzie rozwój technologiczny postępuje z zawrotną prędkością, a świat wirtualny zastępuje to, co rzeczywiste, w tym także relacje z przyrodą. „Im bardziej nasza codzienność staje się wirtualna, tym bardziej natura jest nam potrzebna do osiągnięcia równowagi.” (Louv R. 2012)

Badania prowadzone w krajach dobrze rozwiniętych gospodarczo, o których piszą Palmer (2008) i Pieprzyk (2015), wskazują na lawinowy wzrost liczby młodych ludzi mających problemy behawioralne i emocjonalne. Okazuje się, że postęp technologiczny, wiedza, kultura rozwijają się zdecydowanie szybciej niż nasza biologia. Współczesne dzieci, tak samo jak ich przodkowie potrzebują odpowiednio długiego czasu na zrównoważony rozwój zmysłów, emocji, umiejętności krytycznego myślenia, empatii, współdziałania, kreatywności i wielu innych ważnych kompetencji. „Pędzący” świat nie stwarza dobrych warunków do takiego rozwoju. Tym bardziej rozwój i popularyzacja leśnej edukacji od najwcześniejszych lat dziecka wydaje się zasadna.

Leśna edukacja to także droga odkrywania i kształtowania samodzielności, a co za tym idzie poczucia własnej wartości oraz budowania zaufania między dzieckiem a dorosłym. To długa droga od „pomóż mi to zrobić samemu” do pełnej samodzielności w działaniu, podejmowaniu decyzji, w odczuwaniu radości, trudów, konsekwencji popełnionych błędów i przeżywania sukcesów. Wszystko na tej drodze jest ważne.

Potrzeba edukacji leśnej wykracza poza etap przedszkolny, dlatego określenie ram związanych z leśną edukacją jest bardzo zasadne do jej powszechnego rozwoju. Proponowana kwalifikacja odpowiada na potrzeby społeczne oraz opisane powyżej potrzeby rozwojowe dzieci, młodzieży i dorosłych.

Proponowana kwalifikacja może wpłynąć na upowszechnienie prowadzenia zajęć, warsztatów, projektów edukacyjnych i rozwojowych oraz terapii w naturze. Edukacja leśna to nie jest tylko sposób na prowadzenie zajęć o przyrodzie, geografii, biologii czy innych dziedzin science to także sposób na rozwój szeroko pojętej edukacji w przyrodzie! Gdzie otoczenie przyrodnicze staje się salą warsztatową, laboratorium, czy po prostu salą lekcyjną.

Osoba posiadająca wykształcenie pedagogiczne po uzyskaniu takiej kwalifikacji może samodzielnie rozwijać swój warsztat pracy wzbogacając go o możliwości jakie daje leśna edukacja. Takie rozwiązanie może w znaczący sposób wpłynąć na upowszechnianie leśnej edukacji na wszystkich etapach edukacyjnych, jak również wzbogacić formy warsztatowe dedykowane dorosłym, stale rozwijającym swoje umiejętności.

W dobie zarówno kryzysów środowiskowych (szczególnie podkreślony w ostatnich latach kryzys klimatyczny), jak i kryzysów związanych ze stanem zdrowia, w tym psychicznego, dzieci, młodzieży i

dorosłych, upowszechnianie edukacji w naturze oraz edukacji o naturze wydaje się być palącą potrzebą. Proponowana kwalifikacja może przyczynić się do popularyzacji takiej właśnie formy pracy w edukacji formalnej i pozaformalnej na wszystkich poziomach.

Ważne źródła:

Simonienko K., Murawiec S., Tryjanowski P., 2024, Ekopsychitria, Sensus, Wydawnictwo Naukowe Helion
Sławek T., 2022, A jeśli nie trzeba się uczyć..., Wydawnictwo Uniwersytet Śląski
Simonienko K., 2021, Nerwy w las, Sensus
Bąk A., Leśny A., Palamer-Kabacińska E., 2020, Przygoda w edukacji i edukacja w przygodzie, Pracownia Nauki i Przygody
James M., 2018, Forest School and Autism: A practical Guide, Jessica Kingsley Publ. Inc
Wolfram A. 2018, Naturraum Padagogik
Grant F., 2017, Flightless Albatross. The lonely journey of a Wilderness. Therapeutic Practitioner, Pracownia Nauki i Przygody
Louv R., 2016, Witamina N. Odkryj przyrodę na nowo. Mamania
Bjornstad B.H. 2014 Stopnie Pedagogicznej Dojrzałości środowiskowej, Forestry Extension Institute
Louv R. 2012, The Nature Principle: Reconnecting with Life in a Virtual Age (p. 4). Algonquin Books. Kindle Edition.
Louv R. 2008, Last Child in the Woods. Saving Our Children from Nature - Deficit Disorder. Algonquin Books of Chapel Hill
Palmer S. (2008). *Toksyczne dzieciństwo*. Wrocław.
Pieprzyk Maria, 2015, Funkcjonowanie leśnych przedszkoli w Niemczech, a obraz dzieciństwa we współczesnym świecie, Kultura – Społeczeństwo – Edukacja nr 1(7), 2015, Poznań 2015, pp. 121–134, Adam Mickiewicz University Press. ISBN 978-83-232-2944-5. ISSN 2300-0422

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. k). Wyjaśnienie, czym kwalifikacja różni się od wybranych kwalifikacji o zbliżonym charakterze. Punktem odniesienia powinny być kwalifikacje funkcjonujące w ZSK. Ponadto wskazanie kwalifikacji wpisanych do ZRK, które zawierają co najmniej jeden taki sam zestaw efektów.

Kwalifikacja ta nie przygotowuje do zajmowania stanowiska nauczyciela w polskim systemie szkolnym, ale może potwierdzać posiadanie dodatkowych umiejętności w przyjętej ścieżce rozwoju zawodowego nauczycieli, psychologów, terapeutów zajęciowych, pedagogów, pedagogów specjalnych, socjoterapeutów, terapeutów integracji sensorycznej oraz prowadzących TUS.

Nie ma kwalifikacji o zbliżonym charakterze.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. j). Omówienie perspektyw zatrudnienia i dalszego uczenia się, najistotniejszych z punktu widzenia rozwoju osobistego i zawodowego osób zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji.

Możliwe jest wskazanie przykładowych stanowisk pracy, na które będzie mogła aplikować osoba posiadająca daną kwalifikację.

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do:

- skutecznego wykorzystania otwartej przestrzeni i lasu do wszechstronnego wzmacniania rozwoju dzieci, młodzieży i dorosłych,
wspierania innych osób, które chcą stosować zasady pedagogiki edukacji (np. nauczycieli, animatorów, psychologów, terapeutów, pedagogów, pedagogów specjalnych, socjoterapeutów, terapeutów integracji sensorycznej oraz prowadzących TUS).

Umiejętności potwierdzone uzyskaniem kwalifikacji mogą:

- być przydatne osobom zatrudnionym lub starającym się o zatrudnienie w przedszkolach, szkołach i innych placówkach edukacyjnych i wypoczynkowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w organizacjach, które przygotowują i przeprowadzają różne formy edukacji pozaformalnej (np. obozy, kolonie, weekendowe wyjazdy survivalowe, warsztaty rozwojowe);
- wspierać pracę pedagogów, psychologów, mentorów, tutorów i trenerów rozwojowych chcących wykorzystać potencjał tkwiący w otoczeniu przyrodniczym do swojej pracy zawodowej;
- wspierać pracę terapeutyczną dzieci, młodzieży i dorosłych prowadzoną w szkołach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, ośrodkach terapeutycznych czy szpitalach.
- stanowić ważny etap w awansie zawodowym nauczycieli.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2) lit. h). Określenie wymagań stanowiących podstawę do przeprowadzania walidacji w różnych instytucjach. Wymagania mogą dotyczyć:

- *metod stosowanych w walidacji – służących weryfikacji efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, ale także (o ile to potrzebne) identyfikowaniu i dokumentowaniu efektów uczenia się;*
- *osób projektujących i przeprowadzających walidację;*
- *sposobu prowadzenia walidacji oraz warunków organizacyjnych i materialnych, niezbędnych do prawidłowego prowadzenia walidacji.*

Wymagania dotyczące walidacji mogą być wskazane dla pojedynczych zestawów efektów uczenia się lub dla całej kwalifikacji.

Wymagania mogą być uzupełnione o dodatkowe wskazówki dla instytucji oraz osób projektujących i przeprowadzających walidację, a także dla osób ubiegających się o uzyskanie kwalifikacji.

1. Metody walidacji

Efekty uczenia się są weryfikowane za pomocą następujących metod: analiza dowodów i deklaracji, rozmowa z komisją oraz test teoretyczny.

2. Zasoby kadrowe

Komisja walidacyjna składa się z co najmniej 3 osób. Każdy z członków komisji spełnia co najmniej jedno z następujących kryteriów:

- 1) przygotowanie pedagogiczne (np. nauczyciele, pedagodzy szkolni);
- 2) tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny na kierunku studiów w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych
- 3) ważny certyfikat potwierdzający ukończenie kwalifikowanego kursu pierwszej pomocy, zgodnie z art. 13 ust. 2-7 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 882) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz.U. z 2021 r., poz. 411)
- 4) udokumentowane przeprowadzenie przez co najmniej 2 lata w ciągu ostatnich 5 lat zajęć zgodnie z zasadami leśnej pedagogiki w wymiarze min. 250 godzin;
- 5) udokumentowane doświadczenie w przekazywaniu i weryfikacji wiedzy osobom dorosłym w wymiarze min. 100 godzin w przeciągu ostatnich 5 lat,

przy czym członkowie komisji łącznie spełniają wszystkie te kryteria.

3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Weryfikacja składa się z 2 części.

Część 1. - analiza dowodów i deklaracji (metoda portfolio) połączona z rozmową z komisją. Dotyczy zestawu efektów uczenia się 03. Opracowanie i realizacja scenariuszy zajęć zgodnie z zasadami pedagogiki leśnej/leśnej edukacji.

Minimalny zestaw dowodów musi zawierać:

- trzy samodzielnie opracowane scenariusze działań w terenie otwartym z uwzględnieniem różnych pór roku oraz trzech grup odbiorców: dzieci przedszkolnych, młodzieży szkolnej i dorosłych.
 - Każdy scenariusz musi zawierać:
 - temat zajęć,
 - cele dydaktyczne,
 - porę roku, grupę odbiorczą i czas realizacji;
 - wykorzystany sprzęt turystyczny i przyrządy badawcze;
 - przebieg zajęć:
 - zasady bezpieczeństwa grupy,
 - działania swobodne i spontaniczne,
 - działania animowane pozwalające na wykorzystanie narzędzi i sprzętów turystycznych w zadaniach edukacyjnych,
 - podsumowanie zajęć,
- dokumentację przeprowadzonych samodzielnie zajęć w terenie otwartym z grupą min. 5 osób w oparciu o przygotowane scenariusze.

Dozwolone są różne i łączone formy dokumentowania działań z wykorzystaniem metod i narzędzi zarówno cyfrowych, jak i analogowych. W portfolio musi znaleźć się co najmniej jeden film 10min. prezentujący wyżej wymienione części konspektu (film może być kompilacją różnych zajęć).

Część 2. - test teoretyczny, połączony z rozmową z komisją (rozmowa ma każdorazowo charakter uzupełniający). Dotyczy zestawu efektów uczenia się 01. Posługiwanie się założeniami pedagogiki leśnej i 02. Aranżowanie przestrzeni edukacyjnej.

Propozycja odniesienia do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Jeśli ustanowiono w danym sektorze lub branży Sektorową Ramę Kwalifikacji, to wypełnienie tego pola jest obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 4). Podaj propozycję odniesienia do poziomu odpowiednich Sektorowych Ram Kwalifikacji, jeśli są one włączone do ZSK.

Nie dotyczy.

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 3) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1) lit. a). Zwięzła, ogólna charakterystyka wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych poprzez określenie działań, do których podjęcia będzie przygotowana osoba posiadająca daną kwalifikację.

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się powinna nawiązywać do charakterystyki odpowiedniego poziomu PRK, w szczególności odpowiadać na pytania o przygotowanie osoby posiadającej kwalifikację do samodzielnego działania w warunkach mniej lub bardziej przewidywalnych, wykonywania działania o różnym poziomie złożoności, podejmowania określonych ról w grupie, ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki działań (własnych lub kierowanego zespołu).

Osoba posiadająca kwalifikację "Prowadzenie zajęć edukacyjnych w bliskości z naturą" jest przygotowana do:

- samodzielnego przeprowadzania zajęć w przyrodzie w oparciu o zaprojektowane scenariusze zajęć, jak również aranżowania przestrzeni otwartej.
- przygotowywania wraz z zespołem zbiorowych wydarzeń w przyrodzie dla różnych społeczności m.in. przedszkolnych, szkolnych, uniwersyteckich, w formie pikników rodzinnych, naukowych lub innych wydarzeń okolicznościowych
- przygotowywania i przeprowadzenia zajęć wspierających programy terapeutyczne prowadzone w poradniach, pracowniach SI, ośrodkach terapeutycznych i szpitalach m.in. w ogrodach przyszpitalnych

W swoich działaniach zawodowych osoba z ww. kwalifikacjami posługuje się doświadczeniem i wiedzą z zakresu pracy z grupą oraz założeniami edukacji leśnej. Poprzez realizowane zajęcia dba o rozwój poznawczy, społeczny, emocjonalny oraz motoryczny dzieci, młodzieży i dorosłych. W swojej pracy jest odpowiedzialna za bezpieczeństwo uczestników zajęć (jednocześnie wprowadza tzw. kulturę bezpieczeństwa w grupie, czyli świadomość, że każdy z uczestników odpowiada za bezpieczeństwo swoje i innych) oraz poszanowanie środowiska naturalnego, z którego korzysta. W trakcie podejmowania czynności zawodowych współpracuje z rodzicami i innymi osobami i instytucjami (bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanymi w prowadzone przez nią działania tj. właściciele terenu, na których odbywają się zajęcia, nadleśnictwa, zieleni miejska itp.).

Wyodrębnione zestawy efektów uczenia się

Wykaz zestawów efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, zawierający: numer porządkowy (1, 2, ...), nazwy zestawów, orientacyjne odniesienie każdego zestawu do poziomu PRK oraz orientacyjny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia w każdym zestawie.

Nazwa zestawu powinna:

- nawiązywać do efektów uczenia się wchodzących w skład danego zestawu lub odpowiadać specyfice wchodzących w jego skład efektów uczenia się,
- być możliwie krótka,
- nie zawierać skrótów,
- gdy jest to możliwe, być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. „gromadzenie”, „przechowywanie”, „szycie”.

01. Posługiwanie się założeniami pedagogiki leśnej (140 h, 5 PRK)

02. Aranżowanie przestrzeni edukacyjnej (20 h, 5 PRK)

03. Opracowanie i realizacja scenariuszy zajęć zgodnie z zasadami pedagogiki leśnej (40 h, 5 PRK)

Poszczególne efekty uczenia się w zestawach

Zestaw efektów uczenia się to wyodrębniona część efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji. Poszczególne efekty uczenia się powinny być wzajemnie ze sobą powiązane, uzupełniające się oraz przedstawione w sposób uporządkowany (np. od prostych do bardziej złożonych).

Poszczególne efekty uczenia się są opisywane za pomocą: umiejętności (tj. zdolności wykonywania zadań i rozwiązywania problemów) oraz kryteriów weryfikacji, które doprecyzowują ich zakres oraz określają niezbędną wiedzę i kompetencje społeczne.

Poszczególne efekty uczenia się powinny być:

- jednoznaczne – niebudzące wątpliwości, pozwalające na zaplanowanie i przeprowadzenie weryfikacji, których wyniki będą porównywalne, oraz dające możliwość odniesienia do poziomu PRK,
- realne – możliwe do osiągnięcia przez osoby, dla których dana kwalifikacja jest przewidziana,
- możliwe do zweryfikowania podczas weryfikacji,
- zrozumiałe dla osób potencjalnie zainteresowanych kwalifikacją.

Podczas opisywania poszczególnych efektów uczenia się korzystne jest stosowanie czasowników operacyjnych (np. „rozróżnia”, „uzasadnia”, „montuje”).

Zestaw efektów uczenia się:

01. Posługiwanie się założeniami edukacji leśnej

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
<p>A. Zna podstawy leśnej edukacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Omawia założenia leśnej edukacji/edukacji w naturze, edukacji przez doświadczenie (w tym wykorzystanie cyklu pór roku oraz rytmu dobowego w pracy z grupą); - Prezentuje i omawia możliwości wykorzystania środowiska przyrodniczego, jako źródła wiedzy i inspiracji do działania w różnych dyscyplinach naukowych. - Rozumie i wyjaśnia pojęcie ekosystemu i istniejących w nim zależności na przykładzie obszarów leśnych i łąkowych. - Zna i omawia stopnie pedagogicznej dojrzałości środowiskowej jako kierunek budowania społeczeństwa odpowiedzialnego za zrównoważony rozwój środowiska przyrodniczego. - Zna zasady posługiwania się mapą turystyczną i topograficzną. Stosuje w terenie. Zna i stosuje aplikacje z mapami turystycznymi. - Prezentuje możliwości realizacji podstawowych potrzeb uczestników zajęć w środowisku otwartym (w tym: emocje, procesy hamowania, rozwój społeczny, ruch, rozwój sensoryczny oraz poznawczy) - Analizuje potrzeby rozwojowe, szczególnie dziecka, związane z kontaktem z otwartą przestrzenią, przyrodą, potrzebą ruchu; - Rozpoznaje i analizuje preferencje uczestników odnośnie podejmowania ról w grupie społecznej na podstawie zachowań w otwartej przestrzeni; - Podaje przykłady leśnej edukacji w pracy (np. skandynawskie przedszkola, brytyjskie i kanadyjskie szkoły, niemieckie przedszkola).
<p>B. Charakteryzuje rolę prowadzącego zajęcia zgodnie z założeniami leśnej edukacji/edukacji przez doświadczenie. Stosuje w praktyce omówione założenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Opisuje umiejętności prowadzącego zajęcia, w tym obserwowanie uczestników, tworzenie „przygotowanego otoczenia”, wspieranie samodzielności dzieci, młodzieży i dorosłych; - Charakteryzuje i prezentuje sposoby pracy w terenie z różnymi grupami wiekowymi, w tym praca przez doświadczenie i eksperyment naukowy, praca projektem badawczym, wykorzystanie zabawy i przygody, opowieści oraz pantomimy i prostych form teatralnych; - Uzasadnia rolę edukatora w nauczaniu szacunku do przyrody i konieczności jej ochrony; - Omawia sposoby towarzyszenia uczestnikom w terenie otwartym; - Prezentuje różne formy „notatek” terenowych czyli sposoby zapisu informacji uzyskanych w trakcie działań, w tym szkicowanie z natury, różne

	<p>formy artystyczne (akwarela, grafiki, frottage, odciski), wyklejanki z użyciem materiału naturalnego, tworzenie kolekcji okazów, planu/mapy trasy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia znaczenie "zatrzymania się", dawania czasu na indywidualny rozwój; - Zna i analizuje korzyści płynące z pracy według ustalonego scenariusz oraz tzw działań spontanicznych / "pracy własnej", czyli działań bez narzuconych wskazówek. Wykorzystuje te podejścia w praktyce; - Omawia wartość wynikającą z gotowości prowadzącego do przyznania się do niewiedzy lub popełniania błędów. Prezentuje możliwości wykorzystania istniejących przewodników do pracy terenowej (w dziedzinie, w której nie jest specjalistą).
C. Omawia zasady pracy z grupą w zmiennych warunkach pogodowych i terenowych	<ul style="list-style-type: none"> - Omawia mechanizmy termoregulacji organizmu i ich wpływ na dobór odzieży (np. utrata ciepła, potliwość, zapobieganie odmrożeniom); - Dobiera ubiór adekwatnie do: temperatury, opadów, wilgotności, czasu przebywania w terenie otwartym, rodzaju aktywności, warunków terenowych; - Uzasadnia konieczność stałego monitorowania wpływu warunków pogodowych na organizm; - Omawia sposoby reagowania na przechłodzenie bądź przegrzanie organizmu; - Zna i stosuje aplikacje służące do prognozowania pogody w celu jak najlepszego przygotowania się do warunków pogodowych w trakcie planowanych zajęć
D. Prezentuje narzędzia, przyrządy badawcze i sprzęt turystyczny wykorzystywany podczas zajęć	<ul style="list-style-type: none"> - Przedstawia zasady stosowania narzędzi potencjalnie niebezpiecznych (m.in. wyjaśnienie zasad, stosowanie pod nadzorem, stopniowanie trudności zadań, stosowanie samodzielne); - Prezentuje możliwości wykorzystania narzędzi (np.: finka, scyzoryk, ostrzałka, sznurek, krzesiwo, siekierka, piła, młotek); - Omawia i prezentuje możliwości wykorzystania przyrządów badawczych (np. mikroskop, lupa); - Wyjaśnia sposoby korzystania ze sprzętu turystycznego (np.: plecak, mapa, kompas); - Prezentuje zawiązywanie dowolnych węzłów służących do: związania dwóch lin, dowiązania liny do elementu stałego, pętli samozaciskającej się, pętli niezaciskającej się, rzutki.

E. Zna i stosuje zasady bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - Przedstawia aktualnie obowiązujące przepisy regulujące przebywanie grupy w terenie otwartym, w szczególności dzieci, w tym konieczność współpracy z innymi osobami (np. przewodnik górski, ratownik wodny); - Omawia różne rodzaje niebezpieczeństw związanych z: warunkami atmosferycznymi; - przyrodą ożywioną występującą w Polsce (np. dzikie zwierzęta, trujące rośliny); - ze zróżnicowaniem terenu (urwisko, osuwisko, skała, ciek wodny, obszary podmokłe). - Podaje sposoby zapobiegania powyższym niebezpieczeństwom. - Omawia zasady bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych z grupą; - Opisuje zasady posługiwania się ogniem w terenie otwartym; - Prezentuje sposoby postępowania w sytuacjach kryzysowych (np. zaginięcie dziecka, ukąszenie przez żmiję itd).
F. Omawia problematykę pracy z rodzicami i opiekunami w kontekście leśnej edukacji	<ul style="list-style-type: none"> - Uzasadnia rolę edukowania rodziców i opiekunów z zakresu korzyści wynikających ze stosowania leśnej edukacji podaje sposoby pracy z rodzicami i opiekunami dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach prowadzonych w myśl leśnej edukacji; - przedstawia korzyści wynikające z pracy prowadzonej według założeń leśnej edukacji, w tym podaje przykłady dotyczące wspierania rozwoju dzieci; - Podaje przykłady współpracy z rodzicami/opiekunami.
Zestaw efektów uczenia się:	02. Aranżowanie przestrzeni edukacyjnej
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
A. Przedstawia możliwości korzystania z terenu otwartego z poszanowaniem przyrody	<ul style="list-style-type: none"> - Wymienia instytucje/organy, które należy powiadomić o wyjściu w teren (np. nadleśnictwo); - Omawia zasady zgodnego z prawem pozyskiwania elementów naturalnych w terenie otwartym; - Prezentuje możliwości (forma multimedialna) wykorzystania terenu leśnego, cieków wodnych, terenu łąkowego, terenu o zróżnicowanej rzeźbie, parku miejskiego i innych terenów zieleni miejskiej, boiska lub dostępnego

	<p>nieużytku w aranżowaniu przestrzeni edukacyjnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omawia możliwości powtórnego wykorzystania elementów przemysłowych (<i>recycling</i>) w otwartej przestrzeni edukacyjnej (np. opony, plandeki, bannery, skrzynie).
B. Planuje i aranżuje przestrzeń edukacyjną wybranego terenu otwartego z poszanowaniem przyrody	<ul style="list-style-type: none"> - Proponuje i uzasadnia podział terenu na strefy funkcyjne ze względu na jego naturalne cechy umożliwiające organizację przestrzeni edukacyjnej; - Wskazuje podmioty, z którymi należy uzgodnić aranżację terenu; - Proponuje i uzasadnia usprawnienia zapewniające realizację celów dydaktycznych (np. wykorzystanie kamieni, drzew do zawieszenia lin, ustawienie pieńków do siedzenia); - Przedstawia możliwe do zastosowania usprawnienia zapewniające realizację podstawowych potrzeb uczestników (jedzenie, odpoczynek, potrzeby fizjologiczne, osłona od warunków pogodowych).
C. Planuje i zabezpiecza przestrzeń edukacyjną w wybranym terenie otwartym	<ul style="list-style-type: none"> - Określa potencjalne zagrożenia; - Wskazuje sposoby zabezpieczenia terenu; - Wskazuje sposoby utrzymania porządku; - Omawia sposoby budowania schronu z dostępnych materiałów (np. plandeka, lina, kantówka oraz dostępne materiały naturalne).
Zestaw efektów uczenia się:	03. Opracowanie i realizacja scenariuszy zajęć zgodnie z zasadami leśnej edukacji
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
A. Przygotowuje i realizuje scenariusze edukacyjne w przestrzeni otwartej	<ul style="list-style-type: none"> - Określa cele dydaktyczne, temat zajęć i metody pracy adekwatnie do grupy wiekowej i pory roku; - Planuje przebieg zajęć w czasie, w tym omówienie zasad bezpieczeństwa, działania swobodne i spontaniczne, działania animowane pozwalające na wykorzystanie narzędzi i sprzętów turystycznych w zadaniach edukacyjnych, podsumowanie zajęć; - Dobiera sprzęt turystyczny i przyrządy badawcze adekwatnie do tematu zajęć; - Omawia wiedzę i umiejętności, które może przekazać uczestnikom w

	<p>trakcie realizacji przygotowanych scenariuszy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omawia wpływ prowadzonych zajęć na rozwój indywidualny każdego z uczestników, jak i rozwój całej grupy.
B. Prowadzi zajęcia zgodnie z opracowanym scenariuszem	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadza działania zgodnie z przygotowanym scenariuszem w tym: wprowadza w temat, przedstawia zasady bezpieczeństwa, przeprowadza działania opisane w scenariuszu, podsumowuje zajęcia; - Omawia i uzasadnia przeprowadzone działania w odniesieniu do następujących kryteriów: potrzeby rozwojowe uczestników (w tym potrzeby rozwoju społecznego, emocjonalnego, ruchu, rozwoju sensorycznego), nabywanie wiedzy, umiejętności, kształtowanie postaw, bezpieczeństwo; - Prezentuje w trakcie przeprowadzanych zajęć sposób pracy z wybranymi narzędziami (np.: noże, finki, scyzoryki, ostrzałki, sznurek, taśma srebrna, kompas, krzesiwo, siekierka, piła, młotek) i przyrządami badawczymi; - Dostosowuje sposób realizacji scenariusza do warunków pogodowych i terenowych; - Reaguje na doraźne potrzeby uczestników w trakcie realizacji zajęć.
<p>Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. b). W przypadku kwalifikacji nadawanej na czas określony wskaż, po jakim czasie konieczne jest odnowienie ważności kwalifikacji oraz określ warunki, jakie muszą być spełnione, aby ważność dokumentu została przedłużona.</i></p>	
<p>Ważny bezterminowo.</p>	
<p>Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. b). Np. dyplom, świadectwo, certyfikat, zaświadczenie.</i></p>	
<p>Certyfikat</p>	
<p>Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji</p> <p><i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2) lit. e). Podaj, o jakie uprawnienia może się ubiegać osoba po uzyskaniu kwalifikacji. Jeśli z uzyskaniem kwalifikacji nie wiąże się uzyskanie uprawnień, należy wpisać "Nie dotyczy".</i></p>	

Nie dotyczy.

Kod dziedziny kształcenia

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt. 7). Kod dziedziny kształcenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591, z późn. zm.).

14 Pedagogika

Kod PKD

Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 7). Kod Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

85.60z. Działalność wspomagająca edukację